

SAMMANFATTNING

De ombordvarandes avsikt med flygningen var att besöka en bekant som hade en privat start- och landningsplats främst avsedd för gyrokopterflygning.

Piloten utförde en inflygning på östlig kurs med fullt utfälld klaff. Både flygfarten och höjden blev dock för hög, vilket medförde att markkontakten kom att ske långt in på fältet. Piloten avbröt landningsförsöket och drog på full gas. Flygplanet lättade och steg till 10–20 meters höjd, men farten blev låg och flygplanet ändrade kurs åt höger trots att piloten skevade fullt åt vänster. Flygplanet slog ned i en hög med fällda björkräd som låg ungefär 50 meter till höger om landningsplatsens borte gräns.

De ombordvarande, som var oskadda, kunde själva lämna vraket om än med visst besvär då dörrarna var delvis blockerade.

Landningsplatsen var 270 meter lång och 30 meter bred och bestod av kortklippt gräs. Vid landningsplatsens början stod fem meter höga träd. Enligt flygplanets handbok krävs en rullsträcka på 107 meter för landning. I handboken anges ingen landningssträcka från 50 fots höjd.

Haverikommissionen har genomfört en referensflygning med ett flygplan av samma modell. Av flygningen framgick att om ett pådrag till full gas görs, när flygplanet är uttrimmat med tomgång och fullt utfälld klaff, kommer farten att minska så att flygplanet hamnar i stall¹.

Referensflygningen visar också att nosläget för stall med full klaff är i stort sett lika med nosläget för stigning utan klaff. Ovanstående effekter kan förklara varför piloten inte uppmärksammade att han hade hamnat i stall.

Olyckan orsakades av att landningen fullföljdes fram till sättning, trots att inflygningen inte var stabiliserad på finalen, och av att sättningen kom att ske långt in på banan, vilket sammantaget ledde till att kontrollen över flygplanet förlorades i samband med ett forcerat pådrag.

Säkerhetsrekommendationer

Transportstyrelsen rekommenderas att:

- på lämpligt sätt uppmana kontrollanter och instruktörer att diskutera och eventuellt öva konceptet stabiliserad inflygning med piloterna i samband med flygträningstimmar, PC eller flygprov. (RL 2019:04 R1)

¹ Stall – ett flygtillstånd med så hög anfallsvinkel att luftströmmen separerar från vingen, vilket medför att lyftkraften minskar drastiskt.